

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autorka práce: Ondřej Šveda

Název práce: Institucionální východiska péče o týrané ženy a jejich naplňování v praxi

Autor posudku: Mgr. Kristýna Hondlíková

Bakalářská práce autora Ondřeje Švedy s názvem „Institucionální východiska péče o týrané ženy a jejich naplňování v praxi“ se zabývá **velice závažným a společensky stále málo akcentovaným problémem domácího násilí**. Konkrétně jeho institucionálními řešeními a jejich reflexí ze strany nejen samotných obětí domácího násilí, ale i expertů a expertek. **Problém domácího násilí v posledních letech rozhodně není výzkumně podceňován**. A to zejména díky více než pěti analýzám, které pro Úřad vlády ČR zpracovali experti a expertky (např. Dohnal a kol., 2017, Dvořáčková, 2017, Janurová a kol., 2016). Je proto s podivem, že autor ve své práci nevyužívá poznatky ani jedné z těchto zevrubných analýz. Oceňuji však, že se snaží výzkumně postihnout široké spektrum zainteresovaných aktérů, včetně samotných obětí.

Autor si klade tři relevantní **výzkumné cíle** – „Zjistit jaký je institucionální a legislativní systém pomoci pro týrané ženy., Objevit za pomoci žen, které se v minulosti stali oběťmi domácího násilí nedostatky v institucionálně zakotvené pomoci., Na základě rozhovorů s odborníky a reflektující názory obětí navrhnout možné změny, jež povedou ke zlepšení situace.“ (s. 3) –, které následně rozvíjí ve výzkumných otázkách¹. Postihuje tak skutečně celou šíři dané problematiky. Drobnou výtku mám k tomu, že jedna z otázek k druhému cíli mu ne zcela odpovídá. Konkrétně otázka, kde se autor ptá na to, co funguje dobře, ačkoli cílem je zjistit nedostatky. Za další nesnáz považuji, že autorův předpoklad – institucionální pomoc obětem domácího násilí v ČR má nedostatky a potřebuje zlepšení – není podložen vůbec žádnou evidencí (viz výše absence zjištění předchozích výzkumů).

---

¹ 1. cíl „Jak přistupují jednotlivé instituce k řešení domácího násilí?, Jaký je postup policie?, Jaký je postup OSPODU a sociálních služeb?, Jaký je postup neziskových organizací?, Jaký je postup lékařů a nemocničních zařízení?“, 2. cíl „Jaké jsou osobní zkušenosti týraných žen s pomocí ze strany státních složek?, Kde vidí respondentky největší nedostatky, co funguje naopak dobře?, Jaké řešení těchto nedostatků by navrhovali a co je třeba zlepšit?“, 3. cíl „Jaký je názor odborníků na současnou pomoc týraným ženám rozhodnutým ukončit soužití s násilníkem?, Jaké s ní mají zkušenosti?, Co by bylo potřeba na systému pomoci těmto ženám zlepšit?“ (s. 3-4).

Práce je strukturována do následujících částí – Úvod, 1 Vymezení základních pojmů a teoretický základ, 2 Metodologie, 3 Obsahová analýza dokumentů, 4 Nedostatky péče z pohledu obětí, 5 Diskuze, 6 Závěr. Struktura odpovídá požadavkům na bakalářskou práci a je přehledná. Pokud bych mohla doporučit vylepšení, název třetí kapitoly by mohl být specifitější, aby čtenáři bylo hned jasné, co se v ní dozví.

V teoretické části autor popisuje základní a pro práci relevantní teoretické koncepty – „domácí násilí, jeho druhy a cyklus“ – a také „teorii procesů normalizace“, „teorii zátěže léčby“ a „teorii liniových pracovníků“. Ty jsou podle mého názoru vhodně zvoleny vzhledem k cílům bakalářské práce. Slabším místem je vysvětlení první zmíněné teorie. Na základě autorova popisu, který obsahuje množství velice dlouhých a čtenářsky nepřístupných vět, je velice těžké identifikovat její podstatu a přímou souvislost se zkoumaným problémem.

Mezi teoretickou a metodologickou částí postrádám již zmíněnou reflexi zjištění předchozích výzkumů a faktu, že oběťmi domácího násilí nemusí být jen ženy, ale i muži, a naopak pachatelé domácího násilí nemusí být jen muži, ale i ženy. Též bych ocenila reflexi užívání termínu „násilník“ či „tyran“ pro označení pachatele domácího násilí.

Metodologie je podle mého názoru nejvíce problematická část. Autor zde popisuje a vysvětluje jak poměrně velké množství metod sběru dat (biografické rozhovory, polostrukturované rozhovory, expertní rozhovory, skryté a zúčastněné etnografické pozorování), tak metody jejich analýzy (metoda analýzy dokumentů, dramaturgická analýza, metoda grounded theory pro kódování rozhovorů). Oceňuji některé z metod, které jsou vhodně zvolené, široké spektrum respondentů a snahu získat výpovědi i samotných obětí. Ta sice nebyla zcela úspěšná, nicméně to autor otevřeně přiznává a nedostatek materiálu od respondentek z řad obětí nahrazuje zkušenostmi pracovníků neziskových organizací. Mám však i několik výtek.

První je nepřehlednost samotné kapitoly metodologie. Text je poměrně nepřehledný, není členěn na žádné podkapitoly či úseky, je tudíž nejasné, co jsou metody sběru dat vs. analýzy dat. Zanikají i důležité informace o samotných respondentech a respondentkách a způsobu jejich výběru. Dalším problémem je, že si, na základě zjištění práce, nejsem zcela jistá, že autor skutečně využil celé spektrum metod, zejména etnografické pozorování a dramaturgickou analýzu. Hlubší vysvětlení by zasloužila volba Ing. Voska, který je podle autora odborník na lidské zdroje ve velké firmě a pro autorovu práci zřejmě i odborník na problematiku domácího násilí. Podle mého názoru je trochu nešťastné, že pracovnice či pracovníky neziskových organizací, které se přímo zaměřují na práci s oběťmi domácího násilí, autor za odbornice a odborníky nepovažuje. Pro lékaře a pracovníka v lidských zdrojích autor volí metodu expertních rozhovorů, ovšem pro pracovnice či pracovníky

neziskových organizací „pouze“ polostrukturované rozhovory. Přemýšlela bych také nad tím, zda je vzhledem k citlivosti tématu vhodné oběti domácího násilí označovat zkratkou, která obsahuje číslo (např. „TŽ1802“), to samé u pracovníků a pracovníků z neziskových organizací (např. „NP1203“). Lepší variantou by podle mého názoru bylo, v případě obětí, využít fiktivní křestní jména. Poslední výtku bych měla k využívání přednášek (J. Grygar) a seminářů (B. Spalová) jako jediných zdrojů při popisu některých metod.

Části, kde autor popisuje svá **empirická zjištění** – institucionální řešení pomoci obětem domácího násilí, jejich nedostatky z perspektivy obětí a odborníků – považuji za zdařilé. Autor ukazuje, že má solidní přehled v dané tematice a svá zajímavá zjištění vhodně doplňuje o citace z rozhovorů jak s pracovníky a pracovníky neziskových organizací, odborníky, tak oběti domácího násilí. V části diskuze následně velmi dobře vztahuje svá empirická zjištění k teoretickému základu, konkrétně k teorii liniových pracovníků a teorii zátěže léčby. To velice oceňuji. Některé z velice zajímavých interpretací z části diskuze však nepřenáší do samotného závěru práce, což mi přijde škoda.

Formální stránka práce je slabší. Upozornila bych na poměrně časté gramatické chyby v psaní koncovek dle shody podmětu s přísudkem (velice nemilé je, že se jedná i o případy, kdy autor hovoří o ženách, tedy obětech – např. s. 2, 3, 12, 34, 35), přepisy, vynechaná/nadbytečná písmena (např. s. 11, 13, 29, 34), řazení kapitol (nová kapitola nezačíná na nové straně) a chyby v citační normě. Konkrétně ne-abecední řazení seznamu literatury a nejednotnost v psaní odkazů (velká/malá písmena ve jménech, kulaté/hranaté závorky).

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji
známkou „D“.**

Datum: 4. června 2018

Podpis:

Mgr. Kristýna Hondlíková